

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

PERSONEL DOĞUM, EVLENME VE ÖLÜM YARDIMLARI

04 EKİM 2023

KAPSAM

- 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu,
- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu,
- 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu,
- 2020/20 Sayılı SGK Genelgesi,
- İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Tarafından Verilen 15.01.2021 Tarih ve 97895701-155[2019/156]-36696 Sayılı Özelge.

1. Giriş

- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 80/1-(b) bendi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 25/(1) ve 25/(5) fıkralarında, hizmet erbabına yapılan evlenme, doğum ve ölüm yardımlarının aylık prime esas kazancın tespitinde ve ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisinin tespitinde istisna olduğu hükmü yer almaktadır.

2. 5510 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Kapsamında Doğum, Ölüm ve Evlenme Yardımları

- 5510 sayılı Sosyal Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 80/1-(b) bendinde prime esas kazanca tabi olmayan yardım ve ödemeler hüküm altına alınmıştır. Mezkur Kanun'un 80/1-(b) bendinde evlenme, doğum ve ölüm yardımlarının prime esas kazanca tabi tutulmayacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla, anılan madde hükmüne göre personellere yapılan doğum, ölüm ve evlenme yardımları üzerinde sigorta primi hesaplanmayacaktır.
- Bunun yanı sıra, 2020/20 sayılı SGK Genelgesi'nin "**3.2-Ölüm, doğum ve evlenme yardımları**" başlığında; "*Ölüm, doğum ve evlenme hallerinde işverenlerince sigortalılara yapılan nakdi yardımlar, miktarı ne olursa olsun prime esas kazançların hesabında dikkate alınmayacaktır. Sigortalının anne ve babası, eşi veya çocuğunun ölümü halinde sigortalıya verilen ölüm yardımı ile sigortalının evlenmesi veya çocuğunun olması halinde işveren tarafından yapılan doğum ve evlenme yardımları prime esas kazançların hesabına dahil edilmeyecektir.*" hükümlerine yer verilmiştir.

3. 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu Kapsamında Doğum, Ölüm ve Evlenme Yardımları

- Bilindiği üzere, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 61. maddesinde; *“Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir. Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez.”* hükmüne yer verilmiştir.
- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 25/(5). fıkrasında evlenme ve doğum münasebetiyle hizmet erbabına yapılan yardımların gelir vergisinden istisna olduğu, ancak bu istisnanın hizmet erbabının iki aylığına veya buna tekabül eden gündeliklerine kadar olan yardım kısmına uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.
- Mezkur Kanun'un 25/(1). fıkrasında ölüm sebebiyle verilen tazminat ve yardımların gelir vergisinden müstesna olduğu hüküm altına alınmıştır.

4. 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu Kapsamında Doğum, Ölüm ve Evlenme Yardımları

- 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 1. maddesinde, bu Kanun'a ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin, yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade ettiği; 3. maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu; 9. maddesinde, bu Kanuna ekli (2) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisinden müstesna olacağı hükme bağlanmıştır.
- Personele yapılan doğum, ölüm ve evlenme yardımları 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'na ekli (2) sayılı tabloda yer almamaktadır. Dolayısıyla, mezkur Kanun'a ekli (I) sayılı tablonun IV/1-b fıkrasına göre ücret damga vergisine tabi tutulması uygun olacaktır.

5. İstisna Uygulamasına Yönelik Özet Tablo

İstisna Türü	Gelir Vergisi Kanunu	Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu	Damga Vergisi Kanunu
Evlenme	Hizmet erbabının iki aylığına veya buna tekabül eden gündeliklerine kadar olan ücret gelir vergisinden müstesna.	Prime esas kazançta tabi değil.	Ücret damga vergisine tabidir.
Doğum	Hizmet erbabının iki aylığına veya buna tekabül eden gündeliklerine kadar olan ücret gelir vergisinden müstesna.	Prime esas kazançta tabi değil.	Ücret damga vergisine tabidir.
Ölüm	Hizmet erbabının iki aylığına veya buna tekabül eden gündeliklerine kadar olan ücret gelir vergisinden müstesna.	Prime esas kazançta tabi değil.	Ücret damga vergisine tabidir.

CUMHUR İNAN BİLEN
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

SAYGILARIMIZLA

Sitemizde(cumhurbilenymm.com.tr) paylaşılan vergi ve vergileme ile ilişkili çalışmalarda şahsi görüş ve yorumlarımız yer almaktadır. Sitemizde yer alan bilgi veya verileri kullanmanız sonucunda ortaya çıkabilecek her türlü risk tarafınıza aittir. Sitemiz ve yazarları, söz konusu kullanımdan dolayı (ihmkarlık kaynaklı olanlar da dahil olmak üzere) her türlü özel, dolaylı veya arzi zararlardan ve cezai tazminattan dolayı sorumlu tutulamaz.